

DANS en uitgeverij Brill lanceren Research Data Journal

Nieuw online tijdschrift voor onderzoeksdata

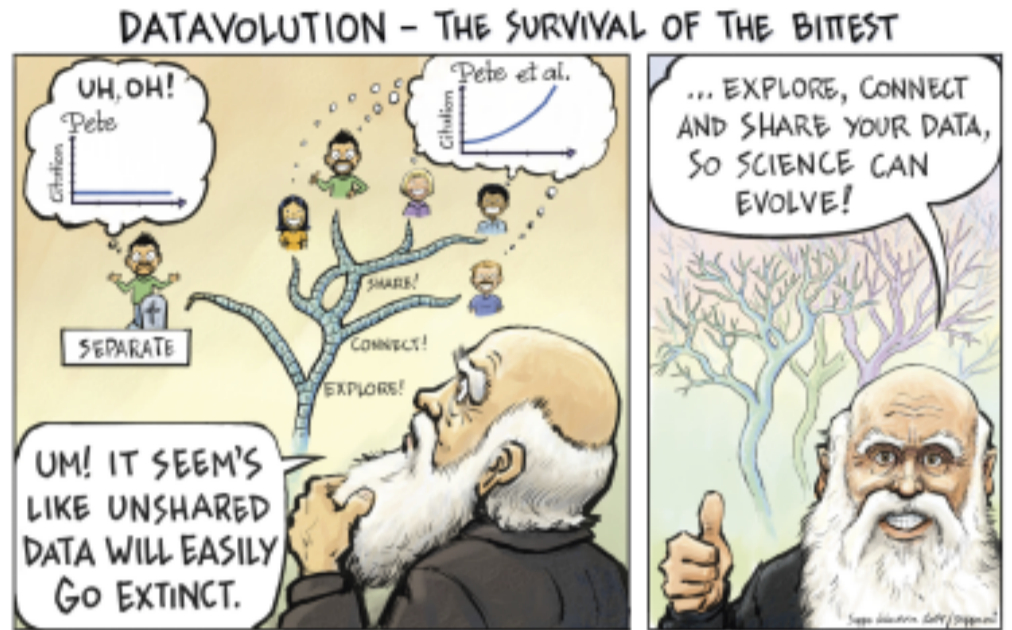
Onlangs is het eerste nummer van het *Research Data Journal for the Humanities and Social Sciences* gelanceerd: een nieuw, peer reviewed, online only en open access data journal.

Leen Breure

Het Research Data Journal bevat korte publicaties (data papers) waarin onderzoekers hun dataset beschrijven: de context van hun onderzoek, de probleemstelling en gebruikte methoden. Daarop volgt een globaal profiel van de dataset, bijvoorbeeld in termen van algemene karakteristieken of opmerkelijke resultaten. Conclusies zoals in een gewoon wetenschappelijk artikel zijn niet vereist, maar er is wel ruimte voor afsluitende opmerkingen. Lezers kunnen middels een commentaarveld reageren op de inhoud. De data dienen gedeponerd te zijn in een 'trusted repository', zoals het online archiveringsysteem EASY van DANS.

Voor en door onderzoekers

DANS heeft in het verleden samen met SURF actief bijgedragen aan de bekendheid van 'verrijkte publicaties': digitale artikelen over wetenschap-

illustratie www.seppo.net

pelijke onderzoek die nauw geïntegreerd zijn met de data van het onderzoek. Dit journal bouwt voort op deze traditie. Het tijdschrift biedt onderzoekers een online platform om eigen onderzoek onder de aandacht van geïnteresseerden te brengen. Bovendien geeft het lezers een snelle blik op onlangs afgerond onderzoek, bevat het (interactieve) datavisualisaties en zo veel mogelijk directe toegang (via hyperlinks) tot de data zelf (bijvoorbeeld in de vorm van een gelinkt on-

line spreadsheet dat een sample van de dataset bevat).

Het Research Data Journal verschijnt tweemaal per jaar. Onderzoekers kunnen zelf een publicatie in het Research Data Journal verzorgen. Neem voor de mogelijkheden en eventuele ondersteuning bij en uitbesteding van technische onderdelen contact op met DANS.

brill.com/RDJ

Reference rot en content drift: serieuze problemen

Eeuwige webcitatie?

Refereren naar webbronnen in wetenschappelijke publicaties is populair, maar een derde van de hyperlinks werkt na een paar jaar niet meer. Een serieus probleem.

René van Horik

Wetenschappelijk onderzoek zonder bronvermelding is ondenkbaar. Voor het citeren van bestaande wetenschappelijke literatuur bestaan al jaar en dag robuuste oplossingen. Verwijzingen naar informatie 'ergens' op het web hebben echter last van reference rot: de website waarnaar verwezen wordt, bestaat niet meer of van content drift: de hyperlink verwijst niet meer naar de oorspronkelijke informatie.

Minder dan 50%

Het Hiberlink-project bestudeerde een corpus van 6.400 elektronische dissertaties met 46.000 hyperlinks uit de periode 2003 - 2010.

Eén van de conclusies: een derde van de hyperlinks werkt na een paar jaar niet meer. Ook bleek de kans dat de geciteerde online content opgenomen wordt in een data archief minder dan 50%.

Het Hiberlink-project adviseert drie

```
<a href="http://www.newyorker.com/magazine/2015/01/26/cobweb" data-versionurl="http://web.archive.org/web/20150219094636/http://www.newyorker.com/magazine/2015/01/26/cobweb" data-versiondate="2015-02-19T09:46:36">Cobweb Article</a>
```

Een robuust link bevat het webadres (URI), datum en tijd waarop de archiefkopie gemaakt is en het originele webadres. Richtlijnen voor het citeren van referenties op het web dienen de onderdelen van deze robuust link te bevatten. Een aanzet voor de syntax staat op: robustlinks.mementoweb.org/tools. Credits insights.uksg.org/articles/10.1629/uksg.237

momenten waarop reference rot kan worden voorkomen.

Geschiede momenten

Het meest geschikte moment om reference rot te voorkomen, is tijdens de voorbereidingsfase. Tijdens het aanbrenge van webcitatie in de publicatie, kan referentiemanagementsoftware snapshots maken van de webpagina waarnaar gerefereerd wordt. Zo heeft het projectteam een plugin gemaakt voor het opensource programma Zotero. Deze plugin maakt een duurzame referentielink naar de bron waarvan door een webarchief een archiefkopie wordt gemaakt. Ingrijpen tijdens de indieningsfase, als de publicatie wordt uitgegeven of gepubliceerd, is ook mogelijk, hoewel er een risico is dat

geciteerde webbronnen al corrupt zijn geworden. Hiberlink heeft een prototype oplossing ontwikkeld voor uitgever op basis van het Open Journal System (OJS). De OJS-plugin maakt automatisch snapshots van de opgenomen referenties. Dan is het nog mogelijk om in te grijpen tijdens de post-publicatiefase, wanneer de publicatie wordt geraadpleegd en de citaties door de lezer worden opgevraagd.

De lezer van het artikel kan de geciteerde webbronnen vinden in webarchieven. Voor dit terugreizen in de tijd is de Memento-plugin beschikbaar. Voorwaarde is wel dat de geciteerde webbronnen opgenomen zijn in een webarchief, waarvan er al een aantal bestaan.

hiberlink.org

Data platform Mendeley duurzaam in archief DANS

Onlangs is Mendeley Data gelanceerd. De door onderzoekers op dit platform gepubliceerde onderzoeksdata worden bij DANS voor de lange termijn opgeslagen. Met deze samenwerking kan DANS nog meer digitale onderzoeksgegevens langdurig bewaren.

De dienst biedt mogelijkheden om data en publicaties beter aan elkaar te linken, onder meer door het gebruik van DOI's.

Duurzame toegang

Peter Doorn, directeur van DANS: "DANS bevordert duurzame toegang tot digitale onderzoeksgegevens. Om het delen en hergebruiken van data, ook op de lange termijn, te bevorderen, deponeren onderzoekers hun data in het DANS-archief. Daarnaast verzorgen we lange termijn opslagdiensten voor verschillende publieke en private partijen. Dit houdt in dat de data van deze organisaties in het DANS-archief terecht komen. De metadata stellen we open access via EASY beschikbaar voor alle onderzoekers."

data.mendeley.com

E-DATA & RESEARCH

Jaargang 10 | nummer 1

Nieuwsbrief over data en onderzoek in de alfa- en gamma-wetenschappen.

E-data & Research verschijnt drie keer per jaar en wordt mogelijk gemaakt door: CentERdata, CLARIAH, DANS, Huygens ING, de Koninklijke Bibliotheek en het RIVM.

INHOUD

2 Verslagen van events in Gehoord en bijgewoond

3 Wikipedia-gemeenschap wint Erasmusprijs 2015

4 Deze datasets zijn ook sinds kort beschikbaar

5 Charles van den Heuvel over Digital Humanities

6 Online virtuele collectie inspiratiebron voor velen

6 Over een onderzoek naar het big data-landschap

7 Veilig online datagebruik binnen ieders handbereik

8 Leer digitaal: Massive Open Online Courses

8 Ewoud over onderzoeken met één druk op de knop

Scan deze QR code met een smartphone om de website van E-data te bezoeken.
www.edata.nl